

Stretnutie 1.

Svoj pokoj vám dávam. Úvod do formačného roka 2026.

Úvod.

Heslom formačného roka 2026 sú Kristove slová adresované jeho učeníkom, zaznamenané v Jánovom evanjeliu 14:27: „*Svoj pokoj vám dávam.*“ V ďalšej vete Ježiš objasňuje svoje slová: „*Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje.*“ Nejde teda o pokoj, o ktorom denne hovoria politici a o ktorom sa môžeme dočítať v mnohých článkoch tlače. Výstižným a zároveň stručným spôsobom to zachytávajú texty obsiahnuté v súčasných cirkevných dokumentoch aj v teologických štúdiách.

Stojí za to položiť si otázku: aký môže byť náš príspevok k budovaniu pokoja, o ktorom sa hovorí v Biblii a súčasnom učení Cirkvi?

Kľúčom k zamysleniu sa nad témou aktuálneho formačného roka v rámci prebiehajúceho formačného cyklu bude známy rámec, čerpaný z Oázových rekolekcií Diakonie (ORD), založený na štyroch témach: svetlo-život, nový človek, nové spoločenstvo a nová kultúra. Každému z týchto pojmov budú venované dve alebo tri mesačné stretnutia. Stavaním na týchto témach a napĺňaním charizmy, s ktorou sa stotožňujeme, sa môžeme čoraz viac stávať rozsievачmi Kristovho pokoja.

Priebeh stretnutia:

1. Cieľ stretnutia:

- Objaviť, ako by sa mal chápať pokoj vo svetle Biblie a učenia Cirkvi.
- Reflexia: ako sa môžeme stať kvasom pokoja v našich komunitách.

2. Zdieľanie sa Božím slovom:

- Jn 14,25-27
- Iz 11,1-10
- Gal 5,22-25

Otázky na zdieľanie:

- Mám skúsenosť s Duchom Svätým, ktorý prináša pokoj? Ako by som to opísal?
- Ako chápem pokoj, ktorý pochádza od Boha a ktorý nám svet nemôže dať?

3. Hlavná časť stretnutia.

Najprv sa oboznámme s niekoľkými dôležitými textami na tému pokoja. Hebrejské slovo šalom pochádza z koreňa, ktorý v bežnom používaní znamená „byť neporušený“, „byť úplný“, „byť dokončený“ (napr. dokončiť dom), alebo vyjadruje myšlienku obnovenia určitých vecí do ich pôvodného stavu, do ich predchádzajúceho nedotknutého stavu (napr. „uspokojiť“ veriteľa), alebo myšlienku skladania sľubov. Preto „pokoj“ („mier“) v biblickom zmysle neznamená len zmluvu, ktorá umožňuje „pokojný“ život, ani neznamená „čas mieru“ na rozdiel od „času vojny“. Mier v Biblii je blahobyť každodennej existencie, harmónia, v ktorej sa človek nachádza s celou prírodou, s Bohom a so sebou samým; v dôsledku toho ide o požehnanie, odpočinok, slávu, bohatstvo, spásu, život. (...) Nádeje prorokov a mudrcov sa napĺňajú v Ježišovi Kristovi, pretože hriech bol v ňom a skrze ňoho prekonaný. Ale kým hriech neprestane existovať v každom človeku, kým Pán nepríde v posledný deň, pokoj bude stále vecou budúcnosti. Preto učenie prorokov zostáva aktuálne aj dnes. (Slovník biblickej teológie, heslo: Pokoj)

Mier nie je iba bezvojnový stav ani sa neobmedzuje na ustálenie rovnováhy medzi protikladnými silami, nie je ani výsledkom despotickej vlády, ale je v pravom a vo vlastnom zmysle slova „dielom spravodlivosti“ (Iz 32, 17). (...) Pozemský mier, ktorý vzniká z lásky k bližnému, je obrazom a účinkom Kristovho pokoja a ten má svoj pôvod v Bohu Otcovi. Lebo sám vtelený Boží Syn, Knieža pokoja, skrze svoj kríž zmieril všetkých ľudí s Bohom a tým, že obnovil jednotu všetkých v jednom ľude a v

jednom tele, vo svojom vlastnom tele zahubil nenávisť 165 a po slávnom vzkriesení rozliat Ducha lásky v ľudských srdciach. (GS 78)

Pokoj je založený na primárnom vzťahu každého človeka so samotným Bohom, vzťahu charakterizovanom čestnosťou. V dôsledku porušenia tohto božského poriadku vedomým ľudským konaním sa svet stáva miestom rozdelenia a krviprelievania: násilie sa objavuje v medziľudských a spoločenských vzťahoch. Mier a násilie nemôžu koexistovať, pretože kde je násilie, tam nemôže byť Boh. (Kompendium sociálnej náuky Cirkvi - KSNC 488)

Mier je ovocím spravodlivosti, chápanej v širšom zmysle ako rešpektovanie rovnováhy všetkých dimenzií ľudskej osoby. Mier je ohrozený, keď ľuďom nie je priznané to, čo im patrí ako ľudským bytostiam, keď nie je rešpektovaná ich dôstojnosť a keď medziľudské vzťahy nie sú zamerané na spoločné dobro. Pre vybudovanie mierovej spoločnosti a integrálny rozvoj jednotlivcov, národov a národov je nevyhnutná obrana a podpora ľudských práv. (KSNC 494)

K týmto textom sa oplatí pridať modlitbu plnú duchovnej inšpirácie, pripisovanú svätému Františkovi, hoci v skutočnosti bola zložená až v dvadsiatom storočí.

Pane, urob ma nástrojom svojho pokoja.

Daj, aby som vnášal lásku, kde panuje nenávisť;

odpustenie, kde sa množia urážky;

jednotu, kde vládne nesvornosť.

Daj, aby som prinášal pravdu tým, čo blúdia;

vieru tým, čo pochybujú;

nádej tým, čo si zúfajú;

svetlo tým, čo tápu vo tmách;

radosť tým, čo smútia.

Pane, daj, aby som sa snažil skôr potešovať iných, než aby mňa potešovali;

skôr chápať iných, než aby mňa chápali;

skôr milovať iných, než aby mňa milovali.

Pretože len keď dávame – nadobúdame;

len keď zabúdame na seba – nachádzame seba samých;

len keď odpúšťame – dostáva sa nám odpustenia;

len keď odumierame sebe – povstávame k večnému životu. Amen.

Rozhovor založený na nasledujúcich otázkach:

- Aké nové poznatky o pokoji som získal po prečítaní úryvkov?

- Ako by sme na základe vyššie uvedených textov mohli definovať podstatu pokoja, ktorý sú Kristovi učeníci povolani presadzovať?

- Prečo nemožno mier redukovať výlučne na politické alebo dokonca sociálne činy, čím sa redukuje jeho náboženský rozmer?

- Ako môže byť každý z nás vo svojom vlastnom prostredí kvasom Kristovho pokoja?

4. Apoštolská úloha.

a. Počas nasledujúcich dní sa budem denne modliť (napr. desiatok ruženca alebo korunku Božieho milosrdenstva) za ukončenie vojny a nastolenie spravodlivého mieru na Ukrajine.

b. Modlitbu za mier, pripisovanú svätému Františkovi, použijem – aspoň niekoľkokrát – ako pomôcku pri večernom spytovaní svedomia.

5. Modlitba svätého Františka za pokoj.

Po spoločnom prečítaní modlitby, s použitím metódy „ozveny slova“, každý nahlas povie úryvok, ktorý je mu obzvlášť blízky. Poznámka: Text tejto modlitby by mal byť pripravený a rozdaný pred stretnutím každému účastníkovi!

Pane, urob ma nástrojom svojho pokoja.

*Daj, aby som vnášal lásku, kde panuje nenávisť;
odpustenie, kde sa množia urážky;
jednotu, kde vládne nesvornosť.*

*Daj, aby som prinášal pravdu tým, čo blúdia;
vieru tým, čo pochybujú;
nádej tým, čo si zúfajú;
svetlo tým, čo tápu vo tmách;
radosť tým, čo smútia.*

*Pane, daj, aby som sa snažil skôr potešovať iných, než aby mňa potešovali;
skôr chápať iných, než aby mňa chápali;
skôr milovať iných, než aby mňa milovali.*

*Pretože len keď dávame – nadobúdame;
len keď zabúdame na seba – nachádzame seba samých;
len keď odpúšťame – dostáva sa nám odpustenia;
len keď odumierame sebe – povstávame k večnému životu. Amen.*